

Pedagogisch beleidsplan

2026-2027

optimus

1. Inleiding

Het pedagogisch beleidsplan is een cruciaal document dat de visie en de richtlijnen van de school op het opvoeden van kinderen beschrijft. Het plan richt zich op de ontwikkeling van kinderen vanuit verschillende perspectieven, zoals de ontwikkelfasen en de omgeving. Het beleidsplan is een richtinggevend document dat ouders, teamleden en andere belangstellenden informeert en dat als basis dient voor het werken op onze school.

Het pedagogisch beleidsplan wordt gezien als de “pedagogische huisstijl” van onze school. In hoofdstuk 2 wordt onze visie op het pedagogisch didactisch handelen beschreven vanuit kernwaarden van onze school.

In hoofdstuk 3 worden onze afspraken en routines beschreven.

In hoofdstuk 4 wordt onze preventieve aanpak beschreven voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Deze is gebaseerd op uitgangspunten vanuit KIVA; onze SEO methode.

2. Pedagogisch-didactische visie De Schare

In schooljaar 2024-2025 hebben teamleden van De Klimop en De Schare de pedagogische visie neergezet. Er is in diverse (onderwijskundige) bijeenkomsten onderzocht welke kernwaarden passen bij onze school, wat we daarmee bedoelen, wat er nodig is om deze mogelijk te maken en wat dit betekent voor het gedrag van iedereen binnen de school.

De kernwaarden voor De Schare zijn:

- sfeer op school,
- zelfredzaamheid,
- communicatie,
- samen.

<u>Kernwaarde:</u>
Sfeer op school
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u>
Iedereen voelt zich gezien en gehoord op school. We laten elkaar in zijn of haar waarde. We zorgen er samen voor dat iedereen zich veilig en welkom voelt.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u>
Respectvol met elkaar omgaan. Interesse tonen in elkaar en bewust contact maken met elkaar. Open en eerlijk naar elkaar zijn. Humor: tijd (maken) voor een grapje. Beredeneerd ruimte maken voor ontspanning.

<u>Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (ouders, leerlingen en leerkrachten):</u> We spreken elkaar aan op het gedrag en niet op de persoon. We heten ieder kind persoonlijk welkom bij binnenkomst. We maken kinderen bewust van gedrag, de gevolgen hiervan en handelen hier consequent naar. Hierbij maken wij gebruik van de methode KiVa.

<u>Kernwaarde:</u> Zelfredzaamheid
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u> Jezelf voorzien in dat wat je nodig hebt en zelf beslissingen maken (binnen het geboden kader van de leerkracht). Je probeert het eerst zelf en vraagt daarna hulp aan een ander. Hierdoor wordt het gevoel van eigenwaarde en/of zelfvertrouwen vergroot.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u> Zelfstandigheid bevorderen d.m.v. modellen. Ruimte geven om zelfstandigheid en zelf oplossend vermogen te ontwikkelen. Structuur à routines, schoolregels, werkblokje en stoplicht. Keuzeruimte bieden.
<u>Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (ouders, leerlingen en leerkrachten):</u> Leerkrachten bespreken aan de start van het schooljaar de afgesproken regels en routines. Deze worden gedurende het schooljaar consequent nageleefd. Verantwoordelijkheid krijgen, geven en nemen. Kinderen hebben tijdens de lessen de juiste spullen bij zich. Als je ergens mee zit, maak je dit bespreekbaar op de juiste plek.

<u>Kernwaarde:</u> Communicatie
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u> Naar elkaar luisteren. Delen wat je bezighoudt (leerlingen, leerkrachten, ouders). Respectvol, open en eerlijk met elkaar communiceren.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u> Eerlijkheid Elkaar (leren) begrijpen Stel jouw oordeel uit Oprecht zijn Doen wat je zegt Luisteren naar elkaar Elkaar horen en zien Delen wat je bezighoudt Op een respectvolle manier je grenzen aangeven (duidelijk en vriendelijk).

Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (ouders, leerlingen en leerkrachten):

We laten elkaar uitpraten en controleren of we elkaar goed begrijpen.
In een gesprek ben je eerlijk, respectvol en heb je aandacht voor elkaar.
Je geeft grenzen duidelijk, maar vriendelijk aan en de ander respecteert deze.
Na schooltijd zijn wij beschikbaar voor ouders, als de kinderen 's ochtends binnenkomen zijn leerkrachten er voor de kinderen.
Gemaakte afspraken worden in ParnasSys vastgelegd en nageleefd.
Ziekmeldingen gaan via Parro.

Kernwaarde:

Samen

Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):

Leerkrachten, ouders en leerling zijn samen verantwoordelijk voor de algehele ontwikkeling van het kind.
Leren van, door en met elkaar, groepsdoorbrekend.
Samen met leerlingen en ouders zorgen we voor de school en de sfeer.
Bij problemen zoeken we samen naar een oplossing.

Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?

Behulpzaamheid
Zorgen voor elkaar
Ondersteun elkaar
Elkaar in de waarde laten
Goed omgaan met verschillen
Je best doen
Samen verantwoordelijk voor een veilig klimaat
Sta open voor de blik van de ander
Zelfvertrouwen

Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (ouders, leerlingen en leerkrachten):

Alle leerkrachten zijn verantwoordelijk voor alle kinderen en elkaar.
Opkomen voor elkaar.
Afwisselend mogen kinderen samenwerken.
Regelmatig zijn er groepsdoorbrekende activiteiten.

3. Afspraken en routines

Regels

Algemeen

- Wij zijn zelf rolmodel en handelen hiernaar.
- Gedrag is aan te leren: we oefenen en handhaven continu.
- We spreken elkaar aan op de uitvoering van gemaakte afspraken.
- In school wordt er nooit gerend. Let op en handhaaf bij vrijere momenten. Behalve in de speelzaal.
- In school wordt er nooit geschreeuwd. Let op en handhaaf bij vrijere momenten.
- Wanneer een kind weigert onder schooltijd te werken en de begeleiding en feedback van de leraar negeert, maakt het zijn taken na schooltijd op school. Ouder(s)/verzorger(s) worden hierover geïnformeerd.
- Bij storend gedrag krijgen de kinderen een blokje. Bij iedere waarschuwing krijgt het kind een blokje bij drie waarschuwingen worden ouder(s)/verzorger(s) hierover geïnformeerd en moet het kind 10 minuten nablijven.
- Kinderen dragen in school geen hoofddekse. Uitzonderingen zijn situaties omtrent medische redenen, weersafhankelijk of religieuze overtuiging.
- (Kerst)kaarten en uitnodigen worden buiten school om verstrekt. Hiermee voorkomen we dat kinderen in een uitzonderingspositie terecht kunnen komen. Wanneer dit toch gebeurt, worden de kaarten/uitnodigingen aan het kind mee teruggegeven en gaat er een berichtje naar ouder(s)/verzorger(s) waarin er wordt herinnerd aan deze schoolafpraak.
- Kinderfeestjes liever niet starten vanaf het schoolplein, ouders worden begin van het schooljaar hierover geïnformeerd. Cadeautjes voor een kinderfeestje worden niet mee naar school gebracht.
- Leerlingen spreken de leraar altijd aan met juf of juffrouw, meester, eventueel gevolgd door de voornaam.

ICT

- Gebruik van YouTube is niet toegestaan. Anders: toestemming van de juf/meester.
- Spellen die geen verband houden met onze methodes en werkwijzen zijn niet toegestaan.
- Chromebook worden met twee handen gedragen/ vastgehouden.
- Chromebook wordt gebruikt voor schooldoeleinden. Anders: toestemming van de juf/meester.
- Ieder kind (groep 3 t/m 8) krijgt een Chromebook van school. Bij het expres kapot maken of meerdere malen door kind toedoen kapot, betalen de ouders een nieuwe Chromebook.
- Koptelefoons; in groep 5 krijgt ieder kind een nieuwe koptelefoon, waar ze tot groep 8 mee moeten doen. Bij een kapotte koptelefoon koopt het kind een nieuwe koptelefoon op school.

Routines

- We gebruiken actief en overal, bij voortdurende herhaling de taal van onze methodiek die woorden geeft aan de gebeurtenissen die onze gedachten, gevoelens, gedragingen en daarmee het gevolg ervan bepalen. *In rapportages en administratie maken we hier zo nodig ook functioneel gebruik van.*
- Per week staat één gedragsverwachting centraal en deze is zichtbaar in school.
- Met de groep maak je groepsafspraken.
- We spreken actief en overal duidelijke gedragsverwachtingen uit en laten hierin voorbeeldgedrag zien.

- We passen de reactieprocedure toe: ik zie, ik verwacht, dit betekent (consequentie). Wanneer de leerling gewenst gedrag laat zien volgt een compliment, wanneer de leerling dit gewenst gedrag niet laat zien volgt de consequentie.
- We geven positieve (4:1) feedback (verbaal als non-verbaal) op naleven gedragsverwachtingen.
- Op de gang hangt een poster met de vertrouwenspersonen van school.
- De KiVa regels zijn op poster(s) zichtbaar voor de kinderen en worden gehandhaafd.

In de Gouden en Zilveren weken wordt er in alle groepen extra ingezet op het pedagogisch klimaat.

Schooldag:

- Leerlingen komen vanaf de schoolbel (08.20 uur) de school rustig binnen, hangen hun jas en tas op een haakje, lopen naar hun klas en werken aan hun startwerk (groep 3 t/m 8).
- De leraar ontvangt en begroet de kinderen bij de deur (onderbouw: bij de buitendeur, midden en bovenbouw: bij de deur van de klas). De leerlingen groeten terug (oogcontact).
- Als bij het gaan van de zoemer om 08.30 een leerling niet aanwezig is, wordt er gecontroleerd of de leerling is afgemeld, is dat niet het geval dan wordt er een berichtje gestuurd via Parro of direct gebeld met de ouder(s)/verzorger(s). Dit alles mag niet langer duren dan 15 minuten om de veiligheid van de leerling te waarborgen.
- Om 8.30 uur begint de les en maakt de leerkracht de buitendeur dicht.
- Registreren te laat: via Parro
 - Na twee keer te laat in 1 week of na drie keer in totaal neemt de leraar contact op met ouder(s)/verzorger(s).
 - Na zes keer te laat in totaal licht de leraar de directeur in. Deze neemt contact op met ouder(s)/verzorger(s) en geeft aan dat bij nog eens drie keer te laat komen (negen keer) de directeur verplicht is de leerplichtambtenaar in te schakelen.
 - Na negen keer te laat: de leraar licht de directeur in, die de leerplichtambtenaar inschakelt.
 - *Is een kind ongeoorloofd afwezig? Altijd contact met de directeur.*
- Leswisselingen worden zo effectief en efficiënt mogelijk uitgevoerd. Zorg voor een strakke voorbereiding, zodat zo min mogelijk tijd verloren gaat én het bijdraagt aan een rustige werksfeer.
- Leerlingen kunnen, wanneer de leraar dit als zodanig inschat, zonder te vragen naar de wc. Elke groep heeft één wc, dit betekent dat er maar één leerling naar het toilet kan.
- Leerlingen gaan niet tijdens de instructie naar het toilet. Met uitzondering op medische redenen.

In de klas is er een hulpmiddel dat aangeeft of het toilet vrij is of bezet (lampje). De leraar probeert in te schatten of de leerling correct gebruik maakt van deze vrijheid. Zo niet, worden er aparte afspraken gemaakt. Leerlingen met zindelijkheidsproblematiek hebben altijd toegang tot het toilet. Dit moet door ouders aan de leraar bekend zijn gemaakt.

- We hanteren allemaal het stilteteken: één opgestoken open hand. Leerlingen zijn stil en richten hun aandacht op de leraar. De leerlingen hebben hun handen vast. De leerkracht start wanneer het stil is.
- We hanteren het stoplicht: rood = je stoort niemand en werk zelfstandig in stilte; oranje = leraar mag niet gestoord worden, je mag zacht (fluistertoon) overleggen en de leerlingen mogen onderling elkaar helpen wanneer het blokje op een vraagteken ligt; groen = leraar is beschikbaar, vragen stellen mag (rustige werksfeer/fluistertoon).
- We gebruiken het 'vragenblokje': rood: ik werk zelfstandig en stil, ik wil niet gestoord worden; vraagteken: ik heb een vraag (maar ik werk gewoon door, totdat ik geholpen word).
- In het etui/bakje: kleurpotloden, potlood, gum, vulpen, pen (alleen schoolmaterialen).
- Materialen van thuis zijn niet toegestaan of i.o.m. leraar.

- We maken een vaste (gym)rij (groep 1, 2 en 3, 4 en 5) van tweetallen waar dit mogelijk is, dit geldt ook voor de rij bij brandoefeningen. Zodra de rij staat loopt de leraar achteraan de rij richting de bestemming. Dit geldt ook voor de teruggang naar school. Tassen op de rug. Ook na het buitenspelen. De leerkracht loopt waar het kan achter in de rij, zodat ze overzicht heeft over de groep.
- Voor elke vakantie indien nodig tussendoor wordt het laatje opgeruimd. Lukt het niet het laatje in orde te krijgen dan begeleidt de leraar. Uiteindelijk wordt dit de verantwoordelijkheid van de leerling. Weigert de leerling, blijft deze net zo lang op school totdat het wel lukt. Communiceer tijdig met ouders.
- Voordat de school uit is zijn alle tafels leeg, wordt de klas opgeruimd en geveegd. De kinderen voeren de taken op het takenrooster uit tijdens het opruimlied.
- Leraren lopen met de leerlingen mee het schoolplein op aan het einde van de schooldag. Ouders kunnen op deze manier laagdrempelig nog even op de leraar af stappen of vice versa. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om iets gevoeligs voor leerling/ouder(s)/verzorger(s) te delen aan de poort, vraag dan ouders naar binnen.

Gym

- Gymspullen gaan na de gymles mee naar huis. Behalve bij de onderbouw.
- Gymspullen vergeten: op blote voeten gymmen + 1 vak niet meedoen.
- Kleuters mogen omkleden mits ze dit zelfstandig (met tempo) kunnen. Anders gymmen ze in gewone kleding.
- De gymspullen van de kinderen van de onderbouw gaan elke maand naar huis om te controleren of ze nog passen en de kleren te wassen.

Pauzes

- Tijdens het fruit/drinken is het rustig. Onderbouw eet het fruit binnen op. Midden en bovenbouw eet het fruit buiten op.
- Tijdens de lunch wordt er voorgelezen. Alle kinderen zijn dan stil en luisteren. Dit mag best afgewisseld worden met bijv. een moment van bezinning in stilte of met rustgevend muziek. Het is belangrijk dat kinderen leren rustmomenten te nemen.
- Bij regen wordt er binnen géén gebruik gemaakt van Chromebook/computers/ geen schermen. Alternatieven: gezelschapsspel, lezen etc.
- Bij aanvang van de pauze (buiten spelen) worden alle kinderen gestimuleerd z.s.m. naar buiten te gaan. Treuzelen en blijven hangen in de gang moet voorkomen worden.
- Kinderen mogen eten nog mee naar buiten nemen, maar eten dat op een vaste plek (bank) op het schoolplein op, ze gaan pas spelen als het eten op is en de mond leeg.
- Tijdens de pauzes (buiten spelen) mogen kinderen niet zonder toestemming van de surveillerende leraar naar binnen toe. Ze blijven buiten. Uitzonderingen zijn: ongelukjes, écht niet meer kunnen ophouden et cetera. Dit komt hooguit gemiddeld één's per dag voor.
- Na het signaal dat aangeeft dat de pauze is afgelopen verzamelen leerlingen zich op een voor hun groep vaste plek waar de leraar hen op komt halen om naar binnen te gaan. Er wordt na de bel niet meer doorgespeeld. De onderbouw staat in een vaste rij, gemaakt door de leerkracht.
- We gebruiken de time-timer t.b.v. de buitenruimte en in de lokalen, zodat de leerlingen visueel hebben hoe lang de pauze nog duurt en daar zelfstandig gebruik van kunnen maken.
- Problemen die tijdens de pauze ontstaan worden besproken met de surveillant. We leren leerlingen dat ze het probleem daar moeten bespreken en niet naderhand in de klas. (Je vraagt wel hoe de pauze verlopen is, duim op, duim half, duim omlaag, zodat je een beeld hebt en er later op terug kunt komen indien nodig).

Speelplaats

- Op de speelplaats staat een gekleurd bankje. Hier kan een kind gaan zitten als het niemand heeft om te spelen en dit wel wil. Hiermee proberen we te voorkomen dat leerlingen ‘verloren’ lopen. Het is voor iedereen ook duidelijk dat als een kind alleen loopt het een bewuste keuze is (wel even vragen).
- De twee tegels met de rode stippen markeren de plek waar een leerling letterlijk een pas op de plaats maakt, wanneer het buiten niet kan spelen volgens de afspraken. Dit is een tussenstap (time in), voordat een kind naar binnen wordt gestuurd. Andere leerlingen gaan niet in gesprek met kinderen die op de stippen staan. Er is een hoekje op de speelplaats bedoeld voor kinderen die zich even willen afzonderen om welke reden dan ook. Belangrijk hier te monitoren hoe het wordt gebruikt.
- Surveilleren: leerlingen zijn nooit zonder toezicht. De mate waarin we surveilleren (preventief) heeft direct invloed op de incidenten die zich voordoen. Alle leerkrachten lopen buiten.
- Leraren die surveilleren controleren de toegangspoorten of deze in het slot (draaibeveiliging) zijn, zo nodig draaien de leraren deze zelf in het slot.
- De buitenspeelmateriaal worden gebruikt waar ze voor bedoeld zijn. Leerlingen van de midden- en bovenbouw maken geen gebruik van het rijdend materiaal of het materiaal dat alleen gemaakt is op het gewicht van onderbouwleerlingen. Aan begin pauze iets pakken, daarna niet meer naar binnen om nieuwe spullen te pakken.
- Tijdens kleine pauze mogen grote stappen naar buiten. Kinderen van groep 3 t/m 8 mogen op de grote stappen.
- Om 10.30 worden alle spullen opgeruimd, degene die er als laatste mee heeft gespeeld.
- Leerkracht stimuleren spel tijdens het buitenspelen.

Algemeen

- Jassen en tassen altijd aan een haakje. Er mogen geen jassen of tassen op de grond liggen. Er wordt in de klassen besproken dat als dit laatste het geval is dat iedereen de verantwoordelijkheid heeft een gevallen jas of tas weer netjes aan een haakje te hangen.
- Vlak voor elke vakantie wisselen leerlingen van plek in de klas (uitzonderingen: diagnoses, specifieke situaties). Je start na de vakantie op een nieuwe plek.

Documentatie & communicatie

- We leggen onze observaties en alle andere relevante (leerling)gegevens vast in ParnasSys. (In de routekaart documentatie ParnasSys wordt duidelijk wat, wanneer en hoe er wordt vastgelegd.)
- Expliciete aandacht voor het registreren van incidenten en ongevallen in het Incidentenregistratie. Dit wordt besproken met ouders.
- We communiceren op verschillende manieren (Parro) met ouder(s)/verzorger(s) over de ontwikkeling van onze leerlingen. Voor gewichtiger zaken wordt er altijd gebeld of een afspraak gemaakt.

Berichten via Parro of e-mail lenen zich hier niet voor. Rapporten en kind-oudergesprekken zijn geijkte momenten hiervoor, maar tussentijdse contacten zijn even waardevol. We communiceren direct, pedagogisch optimistisch, reëel en doortastend en handelen vlot en grondig bij eventuele problemen. Hierin handelen we zoveel als mogelijk preventief.

Huiswerk

- Niet af of niet mee -> consequentie. Dit wordt gecommuniceerd met ouders.

Gedragsaanpak groepen 1-2 De Schare: Het 4-lademodel

Voor de groepen 3 t/m 8 wordt een andere versie van het 4-lademodel gehanteerd.

Licht probleemgedrag, incidenteel <i>Voorbeelden van licht probleemgedrag</i> • Ongevraagd door de klas lopen; • Door de instructie heen praten; • Niet luisteren naar de leerkracht; • Praten tijdens het stil zelfstandig werken; • Een ruzie; • Ongepast taalgebruik • Chromebookgebruik tegen de afspraken in; • Spullen vergeten; • Te laat komen. • Andere kinderen pijn doen De leerkracht stelt grenzen en waarschuwt. De leerkracht spreekt verwachtingen uit en heeft complimenten wanneer het goed gaat. Er zijn oplossingen binnen het reguliere klassenmanagement die verdere escalatie van het gedrag voorkomen. Binnen de school wordt gewerkt met de <i>regel van de week</i> waarin een positieve gedragsverwachting centraal staat.	Licht probleemgedrag, frequent <i>Wanneer licht probleemgedrag zoals in het groene vlak beschreven, meer dan 3 keer in een periode tussen twee vakanties voorkomt, spreken we van een gewoonte. De leerkracht zet in op het aanleren van het gewenste gedrag. Voorbeelden hiervan zijn:</i> • Voordoen van gewenst gedrag en laten oefenen, bijvoorbeeld met behulp van de regel van de week; • Gedragsverwachtingen en afspraken bespreken tijdens een preventiegesprek, evt. samen met ouders; • Werken met een individuele interventie; • Veel tussentijdse (positieve) feedback) Mogelijke (kleine) consequenties die volgen op licht, frequent probleemgedrag: • Eerste 5 minuten van de pauze binnenblijven; • De leerling kort laten nablijven.
Ernstig/zwaar probleemgedrag, incidenteel <i>Voorbeelden van ernstig/zwaar probleemgedrag:</i> • Bewuste vernieling van schoolmaterialen; • De klas (bewust) ontregelen; • Fysieke en/of verbale agressie tegen leerlingen en/of leerkrachten; • Een vechtpartij; • Iemand bedreigen. Op een zware overtreding, ook al komt deze niet vaak voor, volgt een forse consequentie. De sanctie is noodzakelijk om de veiligheid van alle leerlingen en leerkrachten binnen de school te kunnen waarborgen. Bij een zware overtreding volgt direct een (interne of externe) time-out en vervolgens een gesprek (Zie protocol schorsing en verwijdering van Optimus). Mogelijke extra maatregelen die volgen na het gesprek met leerlingen en ouders: • Incidentenregistratie; • Vergoeding materiële kosten; • Onplezierige maatregel (nablijven, uitsluiting van activiteit). • Bij agressie in de pauze: volgende pauze binnen.	Ernstig/zwaar probleemgedrag, frequent <i>Voorbeelden aanvullend op het gele vlak:</i> • Pesten (zie ook pestprotocol) • Geen gezag aanvaarden Bij een zware overtreding volgt direct een (interne of externe) time-out en vervolgens een gesprek (Zie protocol schorsing en verwijdering van Optimus) waarbij de zwaarte in consequentie oploopt bij de volgende stap. Samen met leerling en ouders wordt gekeken welke extra ondersteuning er nodig is om herhaling te voorkomen.) Mogelijke (extra) maatregelen die volgen na het gesprek met de leerling en ouders: • Herstelgesprek met de slachtoffers; • Het maken van een sorry tekening; • Nauw contact met ouders in combinatie met een gedragscontract; • Onplezierige maatregel (zie incidenteel).

Gedragsaanpak groepen 3 t/m 8 De Schare: Het 4-lademodel

Voor de groepen 1-2 wordt een andere versie van het 4-lademodel gehanteerd.

Licht probleemgedrag, incidenteel <i>Voorbeelden van licht probleemgedrag</i> • Ongevraagd door de klas lopen; • Door de instructie heen praten; • Niet luisteren naar de leerkracht; • Praten tijdens het stil zelfstandig werken; • Een ruzie; • Ongepast taalgebruik • Chromebookgebruik tegen de afspraken in; • Spullen vergeten; De leerkracht stelt grenzen en waarschuwt. De leerkracht spreekt verwachtingen uit en heeft complimenten wanneer het goed gaat. Er zijn oplossingen binnen het reguliere klassenmanagement die verdere escalatie van het gedrag voorkomen. Binnen de school wordt gewerkt met de <i>regel van de week</i> waarin een positieve gedragsverwachting centraal staat.	Licht probleemgedrag, frequent <i>Wanneer licht probleemgedrag zoals in het groene vlak beschreven, meer dan 3 keer in een periode tussen twee vakanties voorkomt, spreken we van een gewoonte. De leerkracht zet in op het aanleren van het gewenste gedrag. Voorbeelden hiervan zijn:</i> • Voordoen van gewenst gedrag en laten oefenen, bijvoorbeeld met behulp van de regel van de week; • Gedragsverwachtingen en afspraken bespreken tijdens een preventiegesprek, evt. samen met ouders; • Werken met een individuele interventie; • Veel tussentijdse (positieve) feedback) Mogelijke (kleine) consequenties die volgen op licht, frequent probleemgedrag: • Eerste 5 minuten van de pauze binnenblijven; • De leerling kort laten nablijven.
Ernstig/zwaar probleemgedrag, incidenteel <i>Voorbeelden van ernstig/zwaar probleemgedrag:</i> • Bewuste vernieling van schoolmaterialen; • De klas (bewust) ontregelen; • Fysieke en/of verbale agressie tegen leerlingen en/of leerkrachten; • Een vechtpartij; • Iemand bedreigen. Op een zware overtreding, ook al komt deze niet vaak voor, volgt een forse consequentie. De sanctie is noodzakelijk om de veiligheid van alle leerlingen en leerkrachten binnen de school te kunnen waarborgen. Bij een zware overtreding volgt direct een (interne of externe) time-out en vervolgens een gesprek (Zie protocol schorsing en verwijdering van Optimus). Mogelijke extra maatregelen die volgen na het gesprek met leerlingen en ouders: • Incidentenregistratie; • Vergoeding materiële kosten; • Onplezierige maatregel (schrijfstraf, nablijven, uitsluiting van activiteit). • Bij agressie in de pauze: volgende pauze binnen.	Ernstig/zwaar probleemgedrag, frequent <i>Voorbeelden aanvullend op het gele vlak:</i> • Pesten (zie ook pestprotocol) • Geen gezag aanvaarden Bij een zware overtreding volgt direct een (interne of externe) time-out en vervolgens een gesprek, (Zie protocol schorsing en verwijdering van Optimus) waarbij de zwaarte in consequentie oploopt bij de volgende stap. Samen met leerling en ouders wordt gekeken welke extra ondersteuning er nodig is om herhaling te voorkomen.) Mogelijke (extra) maatregelen die volgen na het gesprek met de leerling en ouders: • Herstelgesprek met de slachtoffers; • Het schrijven van een brief aan het slachtoffer; • Het uitspreken van excuses aan de klas; • Nauw contact met ouders in combinatie met een gedragscontract; • Onplezierige maatregel (zie incidenteel).

4. Preventieve aanpak: KiVa.

Sinds schooljaar 2024-2025 werken wij op school met KiVa. KiVa helpt scholen om een veilige en positieve leeromgeving te creëren, waar elk kind zich thuis voelt. KiVa ondersteunt scholen met een wetenschappelijk onderbouwd programma dat leerkrachten concrete tools biedt en kinderen sociale vaardigheden aanleert. Hiermee versterken we de groepsdynamiek en verminderen we pesten effectief.

Onze aanpak? Preventief, positief en gericht op oplossingen. Zo geeft KiVa scholen de middelen om structureel te werken aan een sterke en hechte schoolgemeenschap, met een blijvende impact op het welzijn en de ontwikkeling van elk kind.

Meer dan een anti-pestprogramma

KiVa is bewezen effectief tegen pesten maar is ook een schoolbreed programma voor de sociaal emotionele vorming binnen het basisonderwijs. KiVa heeft een positieve insteek en bevordert positieve groepsvorming. Zo zijn KiVa afspraken altijd positief geformuleerd.

Sociale vaardigheden en sociaal emotionele ontwikkeling

Kinderen leren onder andere...

- ...om emoties te herkennen bij zichzelf.
- ...zich in te leven in een ander.
- ...hoe met emoties om te gaan.
- ...hoe zij anderen kunnen helpen.
- ...hoe zij zelf hulp kunnen vragen.
- ...dat ieder mens uniek en waardevol is.
- ...dat iedereen kwaliteiten heeft en hoe je die kunt gebruiken.
- ...hoe ze kunnen bijdragen aan een prettige sfeer in de groep.
- ...klachten om te zetten in wensen.

Gedurende het schooljaar leren kinderen ook hoe zij pesten kunnen herkennen en wat zij kunnen doen als ze zelf worden gepest of iemand gepest zien worden. Binnen KiVa wordt hier expliciet aandacht aan besteed. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt namelijk dat wanneer hier géén aandacht voor is, het programma simpelweg niet effectief is tegen pesten. Aandacht voor pesten heeft daarnaast ook een preventieve werking, het kan er voor zorgen dat pestproblemen worden voorkomen.

Schoolspecifieke invulling vanuit KiVa:

Hiervoor wordt de 5-Sporen aanpak gehanteerd. Pesten is geen individueel probleem, maar een groepsprobleem. Er wordt gericht gekeken naar de volgende 5 sporen:

1. *Hulp voor de gepeste;*
2. *Correctie en hulp voor de pester (en meelopers);*

3. *Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep;*
4. *De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak;*
5. *Ondersteuning voor leerkrachten om adequaat pesten aan te pakken.*

Kortom: KiVa besteedt expliciet aandacht aan het tegengaan van pesten, maar is meer dan een anti-pestprogramma! In het Schoolveiligheidsplan wordt het antipestbeleid en antipestprotocol beschreven.